

CONVOCATÒRIA: 2023	CONVOCATORIA: 2023
Assignatura: Valencià: Llengua i Literatura II	Asignatura: Valenciano: Lengua y Literatura II

BAREM DE L'EXAMEN: Comprensió del text, 3 punts. Anàlisi lingüística del text, 3 punts. Expressió i reflexió escrita, 4 punts.

BAREMO DEL EXAMEN: Comprensión del texto, 3 puntos. Análisis lingüístico del texto, 3 puntos. Expresión y reflexión escrita, 4 puntos

TEXT 1

1 Ximo el Roig té la mateixa son, a les quatre del matí, en l'actualitat, que fa quaranta anys, quan es va fer càrrec del Mas del Potro. Més de quaranta anys munyint vaques quan encara és negra nit; ara les dues úniques vaques que li queden són la Negreta i la Rossa, rere l'embargament del banc –maleïts siguen tots els banquers! I tots els polítics! I tots els qui els alimenten amb la seua bavosa covardia!–, i encara es
5 desperta enteranyinat, ple de badalls i prometent-se que el vi del sopar s'ha acabat. Que un home necessita dormir.

Les vaques mugeixen, impacients. El cel és negre i serè, si bé fred. Apunta la primavera i encara manca molt perquè la matinada no siga una fuetada rasposa i gèlida, en el llarg, fatigós camí que va del llit a l'estable.

10 El Roig ja no és roig, perquè només li queden quatre cabells, que voleien en el fred negre de la nit i la barba li creix poc. Com si tinguera una eterna varicel·la motejant-li el rostre. La mare deia al mestre d'escola que el seu menut seria delicadet, de pell fina i bones maneres. La mare cria malves i ell és qualsevol cosa excepte delicadet. Va munyint amb els dits hàbils del costum. Primer la Negreta, perquè la Rossa té més paciència. El doll es dispara com si volguera foradar el cul del poal. Fa olor de fems, de palla,
15 de son i de nit. I de vaca, clar.

L'estable és a tocar la senda que condueix, després d'uns revolts, com si l'orografia haguera volgut jugar a fer puntes, a la carretera d'Alcoi. El Roig deixa sempre la porta oberta de l'estable, fins i tot en el cor de l'hivern, perquè es ventile l'aire. Tot i el costum, ell és encara capaç de sentir la ferum dels dos animalots, del gas metà que emanen els seus excrements i de suor i llet animal. Ara i adés, gira el cap per
20 mirar la senda –la senda del Calbot–. El llum de l'estable està encès i una bombeta de cent il·lumina tot l'espai, atrotinat i vell, i part de fora de la porta, en forma de cercle, encaputxada sota un barret metàl·lic que havia sigut de color verd. A tocar la senda del Calbot, el Roig va construir, fa dues dècades, una cleda de fusta, que hui cau a pedaços, però que encara té porta, mig abatuda a terra. Els ulls ensonyats del Roig s'enfoquen de tant en tant a la senda i les restes de la cleda. I és que la llet li fa fàstic, i alguns cops, l'olor
25 li provoca vòmits àcids i enllagrimats. És intolerant a la lactosa, que ho ha dit el metge, el senyor Pons. El doctor Pons, que té sempre raó fins i tot quan parla de política o xarra sobre els preus del bestiar. Veges què n'ha de saber.

SIMÓ, Isabel-Clara. 2015. *Tzoé*. Alzira: Bromera, p. 5-7.

TEXT 2

- 1 La societat valenciana ha canviat, però les idees que impulsaren, des dels inicis, el procés de normalització són aquelles que han contribuït a portar endavant l'empresa: ha estat una imatge prospectiva, i no retrospectiva, del valencià lligada al progrés social, econòmic i cultural i de transformació democràtica. És amb aquest ideal que, al llarg de tot el camí recorregut, s'ha pogut comptar amb el suport social d'alguns
- 5 dels sectors més dinàmics i dels agents que han pogut materialitzar el canvi. També contra aquest ideal de llengua s'han trobat les resistències i tensions dels sectors oposats a tot allò que el valencià realment comprometia —democratització, modernització, cohesió i progrés social. El discurs conflictivista, arrelat als canvis de la transició democràtica, ha volgut situar la qüestió de la llengua en una zona de permanent tensió i de confrontació política, els orígens del qual cal buscar-los al lloc on pertoca. Aquest discurs
- 10 conflictivista ha anat perdent la seua base social, orfe dels sectors sociològics molt concrets que l'alimentaven i dels actors polítics o mediàtics que s'hi han posat al front.
- La derrota que el valencià ha seguit en aquest camí és clara si, sense necessitat d'excedir els límits de la mera sociologia aplicada, valorem els aspectes qualitius que comporta la igualació en els grups de gènere, l'ampliació de la base d'usuaris en les generacions més joves, el paper determinant del nivell de
- 15 coneixements i estudis en l'ús de la llengua, el sentit dels desplaçaments experimentats als diferents sectors d'activitat econòmica i la situació laboral, o el perfil de la llengua en piràmide ocupacional, el grau d'implicació segons la ideologia, les actituds i les expectatives de futur. I, finalment, voldríem subratllar sols una dada: l'únic col·lectiu que, al llarg de tota la sèrie estadística disponible, amb tot de números reals, sencers i positius des del 1985 fins al 2005, que mostra un creixement constant en el grau de competència
- 20 i augmenta en l'ús del valencià és el col·lectiu format per persones joves, que han arribat als estudis universitaris i que es declaren d'ideologia progressista. Hi trobarem, salvades les distàncies, un perfil no gaire llunyà al de la generació d'universitaris dels 60. En aquest punt, la investigació en ciència i tecnologia és, ara mateix, un factor important per a rectificar l'incert futur —associat a la crisi d'un model econòmic del qual han derivat efectes tan problemàtics per al curs de la llengua—: un bon camí, com molts d'altres,
- 25 per a l'economia i també per al futur del valencià.

NINYOLES MONLLOR, Rafael-Lluís. 2008. «Els reptes de la normalització: societat, economia i llengua», *Llibre blanc de l'ús del valencià II. Iniciatives per al foment del valencià*, València: Acadèmia Valenciana de la Llengua, p. 30-31.

1. Comprensió del text

Contesta 2 de les 4 preguntes que valen 1 punt i 2 de les 4 preguntes que valen 0,5 punts (Total 3 punts).

- a) Descriu el tema i les parts bàsiques del text 1. [1 punt]
- b) Resumeix el contingut del text 1 amb una extensió aproximada de 6 línies. [1 punt]
- c) Descriu el tema i les parts bàsiques del text 2. [1 punt]
- d) Resumeix el contingut del text 2 amb una extensió aproximada de 6 línies. [1 punt]

- e) Identifica la tipologia textual del text 1 i especifica'n dues característiques presents en aquest text. [0,5 punts]
- f) Identifica i justifica dues marques de modalització del text 1. [0,5 punts]
- g) Identifica la tipologia textual del text 2 i especifica'n dues característiques presents en aquest text. [0,5 punts]
- h) Identifica el registre lingüístic (formal/informal) del text 2 i especifica'n dos trets presents en aquest text. [0,5 punts]

2. Anàlisi lingüística del text

Tria 3 de les 6 preguntes (Total 3 punts).

- a) Indica la pronunciació dels elements subratllats pertanyents al text 1. [1 punt]
 1. bavosa (línia 4). Sorda o sonora?
 2. revolts (l. 16). Oberta o tancada?
 3. ençonnyats (l. 23). Sorda o sonora?
 4. lactosa (l. 25). Sorda o sonora?

- b) Indica la pronunciació dels elements subratllats pertanyents al text 2. [1 punt]
 1. transició (línia 8). Sorda o sonora?
 2. orfe (l. 10). Oberta o tancada?
 3. positius (l. 19). Sorda o sonora?
 4. l'incert (l. 23). Oberta o tancada?

- c) Indica a quins elements fan referència en el text 1 els mots subratllats i quina funció sintàctica realitzen. [1 punt]
 1. ara les dues úniques vaques que li queden són la Negreta i la Rossa, rere l'embargament del banc – maleïts siguen tots els banquers! (línies 2-4)
 2. I tots els qui els alimenten amb la seua bavosa covardia! (l. 4)
 3. És intolerant a la lactosa, que ho ha dit el metge, el senyor Pons. (l. 25-26)
 4. Veges què n'ha de saber. (l. 27)

- d) Indica el temps, el mode, la persona i el nombre, i la forma d'infinitiu de les següents formes verbals, extretes del text 2: [1 punt]
 1. han contribuït (línia 2)
 2. comprometia (l. 7)
 3. voldríem (l. 17)
 4. trobarem (l. 21)

- e) Digues el significat que adquireixen en el text 1 aquestes paraules (o expressions) o posa'n un sinònim. [1 punt]:
 1. fuetada (línia 8)
 2. cria malves (l. 12)
 3. ferum (l. 18)
 4. cleda (l. 22)

f) Digues el significat que adquireixen en el text 2 aquestes paraules (o expressions) o posa'n un sinònim.
[1 punt]

1. prospectiva (línia 3)
2. arrelat (l. 8)
3. s'hi ha posat al front (l. 11)
4. progressista (l. 21)

3. Expressió i reflexió crítica

Hi ha tres possibilitats de tria:

- a) contestar les 4 preguntes que valen 1 punt (a, b, c i d) (Total 4 punts).
- b) contestar les 2 preguntes que valen 2 punts (e i f) (Total 4 punts).
- c) contestar 3 preguntes: 2 de les 4 preguntes que valen 1 punt i 1 de les 2 preguntes que valen 2 punts (Total 4 punts).

Fragment 1

GABRIEL: Esteu boig! Sou un monstre!

MARQUES (*trionfant*): Veieu? El vostre comportament respecte a mi, canvia! Ara sí... Ara sí que teniu por! Ara sí que teniu por, i aquesta por és autèntica! Sabeu que aneu a morir... Que us queden uns minuts tan sols de vida... Oh! Quina ocasió tan excepcional per dur a terme el meu experiment! Aneu a morir de la mateixa manera que el meu personatge! La ficció es retira, vençuda per la realitat! Ja no hi ha dues visions del món ni de les coses! Una visió tan sols, una visió única, la veritat! La veritat per damunt de tots els sentiments i de totes les convencions socials...! La veritat, Gabriel! Això val el mateix que una vida!

El verí del teatre, de Rodolf Sirera

Fragment 2

La senyora Enriqueta deia que tot allò era fora de mida, que li havien fet malbé el negoci. Tot a passeig. I a veure què passaria amb el que tenia al banc. Es va posar a vendre botons i lligacames de senyor, per terra, al carrer de Pelayo. En Quimet el veia poc molt poc, amb prou feines sí, de vegades, venia a dormir. Un dia em va dir que la cosa es posava negra i que hauria d'anar al front d'Aragó. I em va dir que havien pogut treure mossèn Joan. I que mossèn Joan, amb vestits d'en Mateu i amb un camió que els havia procurat en Cintet, havia passat la frontera. Té, em va dir. I em va donar dues monedes d'or i va dir que mossèn Joan les hi havia donades per mi i els nens, que potser les necessitaríem més que no pas ell, perquè ell, fos on fos que anés a parar, Déu l'ajudaria i no el deixaria morir mentre no fos la seva hora. I vaig guardar les dues monedes i en Quimet va afegir que no deixés els meus amos, que sempre, amb el temps que feia que els servia, em podrien treure d'un mal pas i que encara que la cosa es posés negra s'acabaria aviat i que no hi havia més remei que passar pel camí estret. I va dir, sembla que la Griselda va amb un de molt sonat i no vol saber res d'en Mateu... Desgràcies.

La plaça del Diamant, de Mercè Rodoreda

- a) Descriu les característiques dels personatges que apareixen en aquest fragment d'*El veri del teatre*. Com evolucionen al llarg de l'obra? (Extensió: 75-80 paraules) [1 punt]
- b) Quines característiques presenta el gènere teatral amb anterioritat al context en què es va escriure *El veri del teatre*? Indica quines són les diferències principals entre ambdós períodes. (Extensió: 75-80 paraules) [1 punt]
- c) Qui paper adopta la fraseologia en l'estil de *La plaça del diamant*? Explica les principals característiques de l'estil de Rodoreda en aquesta obra i il·lustra les teues explicacions amb exemples d'unitats fraseològiques i altres recursos estilístics extrets del fragment 2. (Extensió: 75-80 paraules) [1 punt]
- d) Explica quins són els trets més significatius de la narrativa des de 1939 fins a l'actualitat i ubica l'obra de Rodoreda en aquest període. (Extensió: 75-80 paraules) [1 punt]
- e) Escriu un text de característiques semblants a les del text 1 d'Isabel-Cara Simó, en el qual descrigues personatges i llocs que conegues. (Extensió: 150 paraules) [2 punts]
- f) Després de llegir el text 2 de Rafael-Lluís Ninyoles, quin futur creus que tindrà el valencià en la nostra societat? Redacta un text per a justificar la teua resposta. (Extensió: 150 paraules) [2 punts]